

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	N/ 01415 - 0 / 2020
KÚRIA	3.
Első fokú ügyszám: Kvk.VI.39.597/2020/3. útján az Abtv. 53. § (2) bekezdése alapján	2020. AUG. 24.
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG részére 1015 Budapest Donáti u. 35-45.	Kezelőiroda: Kvk. VI. 39.597/2020 / 8 Érkezett: 2020. AUG. 24.
Melléklet: db	Példány: 2
	Melléklet: 1 mk
	Köztük: 1

Tárgy: Ve. 233. §. alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz

Zalaegerszeg, 2020. augusztus 21.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, dr. Asztalos Dóra ügyvéd (Dr. Asztalos Dóra Ügyvédi Iroda, [redacted], eljáró ügyvéd; dr. Asztalos Dóra [redacted] vezető ügyvéd, [redacted]) meghatalmazás 1. számú mellékletként csatolva – ügyfelem a Válozást Akarók Nemzedéke közéleti egyesület (székhely: 7700 Mohács, Virág utca 67. Személyes [redacted]) mint panaszos („Panaszos”) képviseletében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény („Abtv.”) 27. §. és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 233. §. (1) bekezdése alapján – a Ve. 233. §. (1) bekezdésében írt határidőn belül – az alábbi

alkotmányjogi panasz

terjesztem elő:

Panaszos kéri a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Kvk.VI.39.597/2020/3. számon 2020. augusztus hó 18. napján meghozott végzése Alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg azt.

Panaszos kéri a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy kiterjesztőleg állapítsa meg az eljárás során hozott Baranya Megyei Területi Választási Bizottság 6/2020. (VIII.14.) TVB határozat megjelölés alatt (ügyiratszám: BMH/262-5/2020) - 2020. augusztus hó 14. napján meghozva – hozott határozat és a Mohács Város Helyi Választási Bizottság 15/2020. (VIII.11.) sz. HVB határozat Alaptörvény-ellenességét is, és az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján semmisítse meg azt.

Panaszos kéri annak megállapítását, hogy a panaszolt döntések illetve azok elfogadása és helybenhagyása az Alaptörvény tisztességes eljárást követelményként rögzítő XXIV. cikk (1) és XXVIII. cikk (1) bekezdése, a jogorvoslat lehetőségét biztosító XXVIII. cikk (7) bekezdése, valamint a törvény előtti egyenlőség és megkülönböztetés nélküli elbánás XV. cikk (1) és (2) bekezdése követelményébe ütköznek az alábbiakban részletesen bemutatottak szerint.

NYILATKOZATOK

Nyilatkozom, hogy Panaszos eljárási jogosultságát az alapozza meg, hogy a bírósági eljárásban félként (kérelmező) vett részt, a döntés(ek) rá vonatkozóan tartalmaz rendelkezést (Abtv. 27. §. (2) bekezdése). Nyilatkozom, hogy adataink Alkotmánybíróság általi kezeléséhez teljes körűen hozzájárulunk. Személyes adataink nyilvánosságra hozatalához hozzájárulunk. Panaszos a Kúria Kvk.VI.39.597/2020/3. számon 2020. augusztus hó 18. napján meghozott végzését aznap vette át elektronikusan kézbesítés útján. A végzést 2. számú mellékletként csatolom. Nyilatkozom arról, hogy a Ve. 233. §. (1) bekezdése szerinti határidő (3 nap) fentiek szerint megtartásra került. A panaszolt

végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye. Nyilatkozom továbbá, hogy az ügyben sem perújítás sem felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban.

Az alkotmányjogi panasz lehetőségét a Ve. 233. §. és Abtv. 27. §. biztosítja, az abban foglaltak szerint.

Panaszos az eljárásban meghatalmazott jogi képviselőt vesz igénybe. A képviseleti jogosultságot az 1. sz. mellékletben csatolt meghatalmazással igazoltuk.

Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybíróági eljárás feltételeinek fennállását a Panaszos megfelelően igazolta, amelynek következtében tisztelettel kérem panaszom tárgyában való eljárásukat.

I. TÉNYÁLLÁS ÉS ANNAK PROBLÉMÁJA

A 2. számú mellékletként csatolt végzésben leírt tényállást – ismerve az alkotmányjogi panasz elbírálására irányadó szabályokat - adottságként kezeljük, de azzal kapcsolatban az alábbiakat adja elő Panaszos, amit a panasz indokai tekintetében is figyelembe venni kér:

I./1. A végzés 3. pontja tényállásmegállapítás megalapozatlan, arra az eljárásban adat nincs. Panaszos már korábban is kifogásolta az eljárás során, hogy megalapozatlan, bizonyíték nélküli megállapításra került sor e körben. Ez a megállapítás ismeretlen okból a döntéshozatal első szintjéről származóan végigkíséri az ügyet.

I./2. A végzés 6. pontja a tényállás körében a választási iroda új vezetője és a Panaszos viszonya tekintetében nem veszi fel azt a lényeges körülményt, hogy a választási iroda vezetőjét a Panaszos szervezet polgármester jelöltje pár nappal az események előtt méltatlanság okán bocsátotta el az állásából. A nyilvánvaló személyi ellentétet egyik döntéshozói szint sem vette figyelembe, nem értékelte.

I./3. A végzés 17. pontjában azt nem vitatja Panaszos, hogy a Ve. 231. §. (5) bekezdése speciális szabályként határozza meg a Kúria lehetséges döntéseinek körét. Ez lehet a helybenhagyás és a megváltoztatás. Azonban az időben későbbi Kp. a megváltoztatás, így a Ve. 231. §. (5) bekezdése b) pontja esetét akként szabályozta 2020. április hó 1. napjától, hogy a megváltoztatás a megsemmisítést jelenti a Kp. 121. §. (1) bekezdés b) pontja alapján.

A Kúria álláspontjával tehát egyetértünk a megváltoztatás tekintetében, de álláspontunk szerint téves a végzésben e helyütt, hogy ne lett volna lehetőség a megsemmisítésre, mivel csak és kizárólag arra lett volna lehetőség a megváltoztatás esetén.

„b) úgy változtatja meg, hogy a megtámadott közigazgatási cselekményt megsemmisíti, és a közigazgatási szervet új eljárás lefolytatására kötelezi.”

Álláspontunk szerint tehát a Kúria tévesen nem akarta alkalmazni a megsemmisítést.

I./4. A végzés 18. pontjában írtakat a Ve. 21. §. tekintetében Panaszos nem vitatja. Az egyetértünk, hogy adott időpontig a területi választási bizottság 3 tagját és legalább 2 póttagját meg kell választani. A Ve. 35. §. és 36. §. pedig a választási bizottság választott tagjainak rendelkezésre állását szabályozza. Ebben – de csak ebben – a viszonylatban nem vitatottan van különbség a tag és a póttag között.

A Ve. 41. § (1) bekezdése azonban így rendelkezik: *„1 választási bizottság határozatképes, ha az esküt vagy fogadalmat tett tagok több mint fele jelen van.”*

A rendelkezés nem tesz különbséget sem választott, sem megbízott tagok között, így úgymond rendes és pót tagok között sem. A rendelkezés kizárólag az eskü vagy fogadalomtétel megtörténte szerint tesz különbséget. Ha a végzésbeli álláspontot követjük, akkor nem csak tag és póttag, de választott és megbízott tag között is különbséget kellene tennünk, mert azokról is szól a jogszabály. Álláspontunk szerint a 2 fős bizottság, nem testület, nem csoport, így bizottságként nem értelmezhető. Maga a bizottság megjelölés ugyanis a testületi/csoport minőség jelzője, annak maximális létszámától függetlenül. Minimális létszám azonban van, mégpedig annyi, amennyi ahhoz kell, hogy a személyközösség testületté/csoporttá válhasson, az pedig 3 fő.

Ennek megfelelően álláspontunk szerint a jogszabály jelentése az, hogy valamennyi esküt vagy fogadalmat tett tagot figyelembe kell venni a határozatképesség meghatározásakor, éppen azért, hogy a testületi/csoport minőség eléréséhez szükséges létszám a döntéshozatalhoz meglegyen.

A 2 fő nem csoport, nem testület, és így nem bizottság. A 2 fő esetén nem csak a határozatképesség nem áll fenn, de a bizottsági minőség sem.

Ennek megfelelően a végzés álláspontunk szerint a jogszabály jelentéstartalmával ellentétes jelentéstartalmat állapított meg. A végzés alapján Panaszos számára nem biztosították a törvény által arra rendelt döntéshozatali fórumot, az eljárás tisztességtelen volt.

I/5. A végzés 19. pontjában a tényállás tekintetében kerül rögzítésre a következő: *„Helytálló azonban ezzel kapcsolatban a területi választási bizottság határozatában foglalt az az álláspont, amely szerint a választási iroda a hiba tudomására jutásától kezdve azonnal intézkedéseket tett a hiba kijavítása iránt és tájékoztatta arról is a kérelmezőt, hogy el fogja fogadni a már átadott ajánlólevele benyújtását.”*

Panaszos itt újra arra kell hivatkozzon, nem tudni honnan veszi a választási bizottság ezen ténymegállapítását, mivel annak semmiféle ténybeli alapja nincs, nincs ilyen bizonyíték. A helyi választási iroda csak 2 napra rá intézkedett a számítógépes átírásról, és csak 6 napra rá adott ki új ívet. Tájékoztatás egyáltalán nem történt a részéről Panaszos számára, nem létezik ezzel ellentétes adat. Az első tájékoztatást a Panaszos a Kúriai beadványhoz csatolt Nemzeti Választási Iroda elnökétől kapott levélben kapta, és nem a helyi választási irodától, de ez is csak 2020. augusztus hó 13. napján történt. Ez a tájékoztatást is csak azért kapta mert már 2020. augusztus 11. napján intézkedést kért az elnöktől.

A végzés tényállása iratellenes.

A végzés által hivatkozott Nemzeti Választási Iroda levele a 2020. augusztus hó 11. napi megkeresésre válaszol. Erre rögzíti, hogy a helyi választási irodával egyeztetés történt, és a levél a helyi választási iroda nyilatkozatát rögzíti, amit nem támaszt alá egyetlen adat sem, egyetlen bizonyíték sem. Ennek megfelelően a végzés hivatkozásával szemben a levél sem az azonnali intézkedéseket nem bizonyítja, sőt éppen az ellenkezőjét, hiszen Panaszos augusztus 11. napi megkeresése kellett ahhoz, hogy lépjenek az ügyben, sem azt nem bizonyítja, hogy bármiféle tájékoztatást kapott volna Panaszos, sőt éppen ellenkezőleg, hiszen ez az okirat amit először kapott. Jól látható, hogy a helyi választási iroda utólagos védekezéséről van szó a felettes szerve felé, melynek bizonyítékát vagy alapját nem tudja adni, mint ahogy az általános nyilatkozatot konkretizálni sem tudja.

I/6. Tárgyi tévedést tartalmaz a végzés 20. pontja. A végzés ezt írja: *„Egyebekben nyilvánvaló az is, hogy a helyi választási iroda vezetője nem felel és nem felelhet a Nemzeti Választási Irodánál a számítógépes rendszerben történő elírásért.”*

A valóságban a Panaszos nevét a helyi választási irodánál írták el. Az úgynevezett P3-as nyomtatványt ott kell leadni és a helyi választási iroda rögzíti az adatokat, ellenőrzi és jár el, nem pedig, mint ahogy a végzés írja a Nemzeti Választási Iroda. A helyi választási iroda működéséért pedig annak vezetője felel. Éppen ezért a kétszeres véletlenért is, mint ahogy azt a Kúriai beadványhoz csatolt jegyzőkönyvvel a Panaszos be is mutatta. Egyszer a nevét írták el, majd a második kiadásnál a gyűjtendő aláírásokat. Mind a két eddig precedens nélküli véletlen éppen ezen helyi választási irodánál, éppen ezen civil jelölő szervezetnél.

I/7. A végzés 20. pontjában a Kúria helybenhagyta azt, hogy a Ve. 208. §. (1) bekezdése és a Ve. 215. §. d) bekezdése alapján a Panaszos kifogása I., III. és IV. pontja esetében a kifogás elbírálása nem tartozott a választási bizottság határhörébe, így a kifogás ezen része érdemi vizsgálat nélkül elutasítható volt.

A Kúria végzése e körben álláspontom szerint nyilvánvalóan helytelenül azonosította be a kérelem tartamát. A végzés ugyanis itt ír az Ákr. alkalmazhatóságáról, a névelírás és az összeférhetetlenség kérdéséről, a kérelem ok-okozati összefüggéséről.

A probléma azonban az, hogy a kérelem nem ez volt.

A Panaszos a Ve. 208. §. (1) bekezdése követelménye és a Ve. 215. §. d) pontja megsértését azért állította, mert szerinte nem lett volna lehetőség az érdemi vizsgálat nélküli elutasításra ezen kérelmi elemek esetében.

A Kúriának abban kellett volna állást foglalnia, hogy el lehetett volna érdemi vizsgálat nélkül utasítani ezt a 3 kérelmi elemet vagy sem.

Ha egyik döntéshozatali szint sem vizsgálta meg a kérdést, hanem az érdemi vizsgálat nélküli elutasítást hagyta helyben, akkor érthetetlen a Kúria a végzése 20. pontjában miről ír. Ha ugyanis szerinte érdemben kellett volna vizsgálni a kifogási elemeket, így azt ami a végzés 20. pontjában kifejtésre került, akkor nem helybenhagyásról, hanem megváltoztatásról van szó (itt van szerepe annak megsemmisíteni kellett e volna a megváltoztatás körében vagy sem, szerintünk igen).

A végzés azért helybenhagyás, mert a Kúria szerint sem tartozott a kifogás 3 kérelmi eleme a választási bizottság hatáskörébe, és ezért érdemi vizsgálat nélkül lehetett elutasítani.

A Kúria döntése nem adott választ ugyanakkor a felülvizsgálati kérelem ezen pontjában kifejtettekre. Panaszos ugyanis kifejtette az eredetileg támadott határozat sérti a Ve. 208. §. (1) bekezdése követelményét ami a következő: „208. § Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.”

Az eredeti határozat sérti a Ve. 215. §. d) pontja rendelkezését is: „215. § A kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha d) annak elbírálása nem tartozik egyik választási bizottság hatáskörébe sem.”

Tételesjogi jogszabály került megsértésre, ezért a felülvizsgálatot e körben is Ve. 223. §. (3) bekezdése a) pontjára alapította a Panaszos.

Panaszos az eredeti kifogása I. pontjában megsértettként Ve. 2. §. (1) bekezdés a) pontja és e) pontja megsértését kérte megállapítani, a III. pontjában a Ve. 2. §. (1) bekezdése a) pontját és c) pontját, a IV. pontjában pedig a Ve. 2. §. (1) bekezdése a) pontja, c) pontja és e) pontja rendelkezéseit.

A Ve. 208. §. (1) bekezdése ezeknek a választási eljárás alapelveinek megsértését megjelölő kérelmeknek az elbírálását a választási bizottság hatáskörébe vonta, azaz hatáskör hiányára jogszerűen hivatkozni nem lehet. A kifogást érdemben kellett volna vizsgálni és abban döntést kellett volna hoznia a választási bizottságnak.

Panaszos eredeti kifogásában a Ve. 69. §. (5) bekezdése tételesjogi szabály megsértésének megállapítását is kérte. Ez a megsértettként megjelölt rendelkezés a következő:

„(5) Ha a helyi választási iroda vezetője, illetve az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda vezetője jogszabályból fakadó hivatali kötelezettségének nem tesz eleget és ezzel a választások törvényes lebonyolítását veszélyezteti, a területi választási iroda vezetője - a Nemzeti Választási Iroda elnökének egyetértésével - megállapítja a helyi választási iroda vezetőjének, illetve az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda vezetőjének összeférhetetlenségét, és más település, illetve országgyűlési egyéni választókerület választási irodáját bízza meg a választási iroda feladatainak vagy azok egy részének ellátásával.”

Ez a jogszabályi hely is nem vitatottan választásra irányadó jogszabály, hiszen a Ve. egyik rendelkezése. Itt is a Ve. 208. §. (1) bekezdése kétség nélkül irányt mutat, azaz a választási bizottság hatásköre nem lehet kétséges.

Álláspontom szerint tényként rögzíthető, hogy a Ve. 208. §. (1) bekezdése követelménye mind a három, tehát kifogás I.; III. és IV. pontja esetében teljesült. Mivel pedig a Ve. 208. §. (1) bekezdése teljesül, nem volt alkalmazható a Ve. 215. §. d) pontja.

A felülvizsgálati kérelem keretében a végzés azonban ezt a kérdést nem tárgyalta, a pusztá kijelentésen, hogy a döntést helyben hagyta mást nem mondott, hanem helyette a 3 kérelmi elem alapjaként hivatkozott indokok egy-egy elemét ragadta ki, illetve ismertette.

Panaszos álláspontja szerint természetesen lehet az az álláspontja a Kúriának, hogy az Ákr.-t nem kell a jegyzőkönyvezés tekintetében alkalmazni stb., de a kérdésről, aminek az indokolásában ez szerepel, érdemben kellett volna döntení, azt a jogorvoslati rendszerben kezelni kellett volna, nem pedig érdemi vizsgálat nélkül elutasítani.

Álláspontom szerint az eljárásban tévesen és jogellenesen került az megállapításra, hogy a Felperes kifogása I., III. és IV. pontjai elbírálása ne tartoznának a választási bizottság hatáskörébe, ezért jogsértően kerültek a kifogás ezen kérelmi elemei elutasításra. A kifogás nevezett pontjait el kellett volna bírálni, a Ve. 215. §. d) pontja alkalmazásának nem volt helye.

Mindemellett a Kúria végzésbeli vizsgálatának semmiképpen sem volt helye e körben. Ha helybenhagyta a korábbi érdemi vizsgálat nélküli elutasítást akkor azért, ha pedig megváltoztatja, akkor pedig a Kp. új

szabályai alapján a fentebb kifejtettek szerint az felülvizsgálattal támadott határozatot meg kellett volna semmisítenie. Öszvérmegoldás nem lehetséges.

II. JOGSZABÁLYI HELYEK ÉS INDOKOLÁS

Tisztelettel a 3 napos szabályra figyelemmel az indokok kifejtése csak a „normál” alkotmányjogi panaszok kifejtettségéhez képest szűkebb keretek között történhet, rövidebb terjedelemben, melynek tisztelettel akceptálását kérjük, illetve azt, hogy az indokolást fentebb leírt tényállásra és az ott előadottakra utalva, illetve a Kúriai felülvizsgálati kérelemben előadottakat felhasználni kérve adjuk meg.

Annak repetitív megismétlése nélkül Panaszos tisztelettel kéri a Kúriai felülvizsgálati kérelemben kifejtetteket, így a teljes beadványát a jelen alkotmányjogi panasz részeként figyelembe venni és kezelni legyenek szívesek.

Irányadó, illetve megsértett jogszabályi helyek:

A Ve. 41. § (1) bekezdése: „A választási bizottság határozatképes, ha az esküt vagy fogadalmat tett tagok több mint fele jelen van.”

Ve. 208. §. (1) bekezdése: „208. § Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.”

Ve. 215. §. d) pontja: „215. § A kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha d) annak elbírálása nem tartozik egyik választási bizottság hatáskörébe sem.”

Ve. 121. §. (2) bekezdése: „(2) A választási iroda az igénylését követően haladéktalanul, de legkorábban a szavazást megelőző ötvenedik napon átadja az igénylő vagy a jelöltként indulni szándékozó választópolgár részére az általa igényelt mennyiségű ajánlóívet. A választási iroda valamennyi ajánlóívet egyedi azonosítóval lát el.”

A Ve. 2. §. (1) bekezdés c) pontja: „2. § (1) A választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket: c) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között.”

Alaptörvény irányadó és megsértett rendelkezései

XV. cikk

„(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.”

„(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségétől nélkül biztosítja.”

XXIV. cikk

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

XXVIII. cikk

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

„(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogait vagy jogos érdekét sérti.”

II./1. Álláspontom szerint a tisztességes eljárás elvét és törvény általi felállítottság követelményét sérti így az Alaptörvény XXIV cikk (1) bekezdése – illetve XXVIII. cikk (1) bekezdése - rendelkezését az, hogy a jelen esetben a Ve. 41. § (1) bekezdése követelményét nem teljesítő területi választási bizottság hozott döntést, mivel álláspontunk szerint – utalva a korábban tényállás körében kifejtettekre – 2 fő döntést nem

hozhatott volna, sem bizottság, sem határozatképes nem volt. Mivel a valós jogorvoslati fórum Panaszos részére nem került biztosításra, ez sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése követelményét is. A Kúriai felülvizsgálati kérelemben kifejtettek szerint legalább 3 tagú bizottság kellett volna a jelen esetben a Panaszos ügyében döntést hozzon.

[154] A tisztességes eljárás követelményei közül a törvényes bírósághoz való joggal, illetőleg a törvényes bírótól való elvonás tilalmával kapcsolatban az Alkotmánybíróság korábbi határozatában kifejtette: „[a]z Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és az Egyezmény 6. Cikk 1. pontja értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét a törvény által felállított bíróság bírálja el. A törvény által felállított bíróságra vonatkozó követelmény magában foglalja a törvényes bírósághoz való jogot, vagyis azt, hogy egy konkrét ügyben az eljárási törvényekben megállapított általános hatásköri és illetékességi szabályok szerint irányadó bírói fórum (bíró) járjon el.” {32/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [32]}

A tisztességes eljárás Alaptörvényben rögzített követelményét sérti, ha nem az arra törvényben meghatározott szerv hoz döntést a Panaszos ügyében. Panaszos azért jelölte meg az Alaptörvény XXIV. cikk (1) és XXVIII. cikk (1) bekezdése követelménye megsértését is, mert a tisztességes eljárás követelménye a választási bizottság viszonylatában nem egyértelműen hatóságként vagy bíróságként értelmezhető. A választási bizottság kvázibíróági szerepet tölt be az ügyben, akinek a döntése ellen a jogorvoslatot a Kúria biztosítja. Ugyanakkor nem bíróság, viszont valójában hatóság sem.

A tisztességes eljárás elve azonban mindenképpen érvényre kell jusson az eljárásában, bármiként is értelmezzük a szerepét.

Álláspontunk szerint a kvázibíróági jelleg okán inkább az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése rá az irányadó. Éppen ezért nem csak a tisztességes eljárás, hanem a „törvény által felállítottság” követelménye sem teljesül. A törvény ugyanis másként rendelkezik, a követelménye nem teljesül.

A jelen esetben a tisztességes eljárás elvét és a törvény általi felállítottság követelményét sérti, hogy Panaszos fellebbezéséről nem a választási bizottság esküt vagy fogadalmat tett tagjainak legalább a fele döntött, hanem csak 2 fő. Ennek nyomán az ezt helybenhagyó Kúriai végzés is jogsértő, a tisztességes eljárás elvét sérti.

Ez egyben Panaszos jogorvoslathoz való jogainak sérelmét is jelenti, mivel jogorvoslati fórum nélkül maradt. A törvényben biztosított jogorvoslati fórumhoz való joga került elvonásra, máshol pedig a bejelentett jogsértés miatt jogorvoslatot nem kereshet.

Panaszos kéri annak megállapítását, hogy a panaszolt döntések illetve azok elfogadása és helybenhagyása az Alaptörvény tisztességes eljárást és törvény általi felállítottságot követelményként rögzítő XXIV. cikk (1) és XXVIII. cikk (1) és jogorvoslati jogot biztosító (7) bekezdése követelményébe ütközik.

II./2. Álláspontom szerint a tisztességes eljárás elvét sérti így az Alaptörvény XXIV cikk (1) bekezdése – illetve XXVIII. cikk (1) bekezdése – rendelkezését az, hogy a jelen esetben Ve. 208. §. (1) bekezdése teljesülése ellenére, az arra hatáskörrel rendelkező választási bizottság nem járt el és a Ve. 215. §. d) pontját alkalmazta. Tisztelettel itt is visszautalok a jelen írtakban fentebb, illetve a felülvizsgálati kérelemben kifejtettek. Mivel hatáskör hiányára hivatkozva a valós jogorvoslati fórum Panaszos részére nem került biztosításra a kifogása I., II. és IV. pontja tekintetében, ez sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése követelményét is.

A választási bizottságnak a hatáskörébe tartozó ügyben el kellett volna járnia. Éppen ez a bizottság funkciója. Ha nem jár el a bizottság akkor a Panaszos jogorvoslati fórum nélkül marad. A Ve. a választási bizottságot rendeli adott hatáskörrel jogorvoslati fórumként a Panaszos rendelkezésére. Ennek megfelelően a tisztességes eljárást, így a törvényben Panaszos számára biztosított jogorvoslati fórum eljárási lehetőségét biztosítani kellett volna, a nevezett fórumnak el kellett volna járnia.

Ha a választási bizottság álláspontja helyes lenne, akkor bármire mondhatná, hogy nem tartozik a hatáskörébe, azaz a jogorvoslati fórum elvész.

Az ezt az álláspontot helybenhagyó Kúriai végzés ennek megfelelően ugyancsak sérti az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseit, hiszen szentesíti a törvény eltérő rendelkezése ellenére a jogorvoslati fórum nélküli helyzetet.

A Ve. 208. §. (1) követelménye a Panaszos kifogása I., III. és IV. pontjai esetében teljesült. Mind az alapelsértés mind a tételesjogi szabálysértés tekintetében el kellett volna járnia a választási bizottságoknak, érdemi vizsgálatot kellett volna lefolytatnia és érdemi döntést kellett volna hoznia, mivel ez következik a tisztességes eljárás elvéből, és az erre rendelt testületi minőségükből. Ugyanígy a Kúriának is ezt a kérdést kellett volna megvizsgálnia és felülbírálnia, azaz azt, hogy fennállt-e a törvényben meghatározott hatáskör vagy sem, illetve jogszerű volt-e az érdemi vizsgálat nélküli visszautasítás vagy sem. A Kúria nem így járt el, ami önmagában a tisztességes eljárás elvét sérti, mivel a Panaszos valós kérelme tárgyában nem hozott döntést, pedig ez lett volna a kötelezettsége.

Panaszos részére a választási eljárás jogorvoslati szintjei egyike sem biztosította az érdemi eljárást, az érdemi döntéshozatalt a kifogása I., III és IV. kérelmi elemei tekintetében. Panaszosnak érdemében nem volt jogorvoslati fóruma.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog mindenkinek jogot biztosít ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti. „Az Alkotmánybíróság állandósult gyakorlata értelmében a jogorvoslathoz fűződő jog általános értelemben azt kívánja meg, hogy valamilyen, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. A jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékonyságához pedig az szükséges, hogy ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására.” {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [82]}

A 9/2016. (IV. 6.) Alkotmánybírósági döntés e körben a következőként rendelkezik:

[19] A diszkrimináció-tilalom Alkotmánybíróság általi értelmezése az, hogy egy jogszabálynál meg kell tudnia indokolnia a jogalkotónak, hogy „a különbségtétel tárgyilagossá mérlegelés szerinti ésszerű okaként” elfogadható körülmény hívható fel. Legutóbb: Quæstor-ügy, 32/2015. (XI. 19.) AB határozat, Indokolás [91]. A „tárgyilagossá mérlegelés szerinti ésszerű ok” visszaköszön a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságának Kamarája 2015. december 15-én a 78117/13. (Fábián kontra Magyarország) számú ügyben hozott határozata indokolásában, a Tny. 83/C. és 102/I. §-ai alkalmazásával kapcsolatban, az ún. kettős juttatás tilalmáról. Ennek az a lényege, hogy a Kormány által felhozott érvek alapján az a különbségtétel, amelyet a panaszos köztisztviselő sérelmezett a nyugdíjasok különféle csoportjai között az öregségi nyugdíjat illetően, nem alapul semmilyen objektív és ésszerű okon. Ugyanakkor ott egyezményben biztosított jogot illetően merült fel a diszkrimináció kérdése.

[22] ... Rámutatott az Alkotmánybíróság arra is, hogy az alapjognak nem minősülő egyéb jogra vonatkozó, személyek közötti hátrányos megkülönböztetés vagy más korlátozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha a sérelem összefüggésben áll valamely alapjoggal, végső soron az emberi méltóság jogával, és a megkülönböztetésnek, illetve korlátozásnak nincs tárgyilagossá mérlegelés szerint ésszerű indoka, vagyis önkényes {lásd összefoglalóan: 14/2014. (V. 13.)}

[37] Az Alkotmánybíróság megállapítja: az Alaptörvény XIX. cikke elsősorban államcél fogalmaz meg, ez azonban – különösen az (1) bekezdés második mondatában megjelölt személyi körök esetén – a jogalkalmazót annyiban köti, hogy a jogszabályokat kétség esetén úgy kell értelmezni, hogy annak eredménye az államcél megvalósulását és ne akadályozását szolgálja.

A 3025/2016. (II. 23.) Alkotmánybírósági határozat szerint pedig:

[24] ... Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jog a rendes jogorvoslatokra vonatkozik. Tárgyát tekintve a bírói, illetőleg hatósági döntésekre terjed ki, tartalma szerint pedig az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét jelenti {legutóbb összefoglalóan: 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [60]}.

Míg a választási bizottságok esetében a tisztességes eljárás követelményének megsértése az előző pontban kifejtett kvázibírósági szerep miatt Alaptörvényi jogcím tekintetében nem egyértelmű (ezért mindkét

Alaptörvényi helyet megjelölte Panaszos a Tisztelt Alkotmánybíróság megértésben bízva és köszönettel kérve), a Kúria döntése tekintetében egyértelműen az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése megsértéséről van szó.

Panaszos kéri annak megállapítását, hogy a panaszolt döntések illetve azok elfogadása és helybenhagyása az Alaptörvény tisztességes eljárást követelményként rögzítő XXIV. cikk (1) és XXVIII. cikk (1) bekezdése és a jogorvoslati fórum hiánya viszonylatában (7) bekezdése követelményébe ütköznek.

II./2. Álláspontom szerint a tisztességes eljárás elvét sérti így az Alaptörvény XXIV cikk (1) bekezdése – illetve XXVIII. cikk (1) bekezdése - rendelkezését és a XV. cikk (1) és (2) bekezdését sérti az, hogy Panaszos a többi jelölő szervezettel nem egyenlően, nem megkülönböztetés nélkül vehet csak részt a választáson, illetve tisztességes eljárást számára nem biztosítanak.

„Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének sérelme miatti alaptörvény-ellenesség akkor állapítható meg, ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos – homogén – csoportba tartozó (egymással összehasonlítható helyzetben lévő) jogalanyok között tesz különbséget, és a különbségtétel nem igazolható: az eltérő szabályozásnak nincs ésszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka, vagyis önkényes {ld. különösen: 3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [54], 43/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [41], 14/2014. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [32]}, (Abb., Indokolás [78]–[80]).”

Az, hogy milyen hátrányt jelent a törvény szerint járó ajánlóívek más ajánló szervezetekhez képesti késedelmes kézhezvétele Panaszos a Kúriai felülvizsgálati kérelmében is kifejtette, amit kérünk itt is figyelembe venni.

A Kúria végzése indokolásában írtakkal ellentétben, nem kellett azt külön bizonyítania Panaszosnak, hogy a névelírás milyen hátrányt jelent a számára, mivel az a tény, hogy más jelölő szervezetekhez képest ennek következményeként később kapta meg az ajánlóíveit, később tudott aláírások gyűjtésébe kezdeni, önmagában igazolja köztudomásúan az esélyegyenlőség sérelmét. Ugyanígy nem kérdés, az sem, hogy ha egy futóversenyen valaki később rajtolhat mint a többi futó, akkor a versenyben az ő esélye romlottak, hátrányba került. Ez külön bizonyítás nélkül is így van, ez adottság.

A jelen esteben ráadásul az 50 napos kampány több mint 10%-át meghaladó időtartam veszett el, de ha ahhoz képest vesszük - amit a felülvizsgálati kérelemhez mellétként csatolt jegyzőkönyv bizonyít -, hogy az ajánlóíveket 2020. augusztus hó 25. napján le kell adni, akkor az augusztus hó 8. napjához képesti eredetileg 17 napos időtartam, augusztus 14. napjához képesti 11 napra rövidítése külön magyarázat nélkül is komoly hátrányt jelent (35%-a az időnek elveszett)

A törvény előtt a Panaszos más jelölő szervezetekkel nem volt egyenlő, őt a választási időszakban megkülönböztették, számára ugyanazokat a jogokat nem biztosították mint a többi jelölő szervezetnek, amit egyébként számára a jogszabály is garantál.

A Kúria szerint: *„Égért a hatnapos késedelem (augusztus hó 8. és 14. között), amíg a kérelmező az elírást nem tartalmazó ajánlóívek birtokába jutott, tényleges és jogában őt jelentősen korlátozó jogsérelmet nem okozott a kérelmezőnek az aláírásgyűjtésben, a kampányban való részvételből már nem volt kizáró, az időszaki akadályoztatás az alapelvi sérelmének megállapítását nem indokolja”*

A Kúria álláspontját Panaszos nem csak vitatja, de őszintén szólva nem is érti. Köztudomású, hogy a választás egy jelölő szervezetek közti verseny. Teljesen mindegy milyen okból, de ha nem kapja meg a Panaszos az általa igényelt ajánlóíveket akkor, amikor a többiek, már versenyhátrányba került. Ha a névelírás ennek az oka, akkor azért, ha más, akkor azért. A tény, hogy később jutott a kért ajánlóívekhez, önmagában a napszámtól függetlenül nem egyenlő elbírálást biztosít a számára, a törvény előtt nem egyenlően kezelik, mivel nem a többi jelölő szervezettel azonos feltételekkel vehet részt a választásban. Az, hogy ráadásul az ajánlásgyűjtés 35%-os időtartama vész el, ami érdemi időtartam, azaz nem kis késedelemről van szó, csak a jogsértés súlyát és reparálhatatlanságát támasztja alá.

A tény az, hogy nem csak érdemben rövidebb idő alatt kellett ugyanazokat a követelményeket a Panaszosnak teljesítenie mint más jelölő szervezeteknek, de elvesztette a verseny azon köztudott lehetőségeit, mint az ajánlóívek elsőként való leadása híre, vagy éppen civil szervezetként a kampány elejére lekötött erőforrásokat át kellett egy héttel csoportosítania jelentős anyagi és humán ráfordításai

felesleget eredményezve. Ezt bizonyítani nem kellett, hiszen ez is köztudomású következménye egy késedelemnek.

Ha a Panaszos nem ugyanazokkal a feltételekkel vehet részt a választáson mint más jelölő szervezetek, akkor a választás nem lesz tisztességes. Éppen ezért kellett volna tisztességes elbánást, illetve eljárást biztosítani a Panaszos számára, a többi jelölő szervezettel azonosat, ami nem történt meg. Így teljesen mindegy miért sikerült csak 2 napra rá átírni a Panaszos nevét a rendszerben, amit nem is érzékelt a Panaszos és tájékoztatást sem kapott róla, teljesen mindegy ehhez képest miért kellett még napok az új ajánlóívek kiadásához, Panaszos szempontjából csak az látszik, hogy egy héttel később kapta meg a kért íveket, ráadásul csak az ő fellépése nyomán és csak a Választási Iroda elnöke volt az aki bármiféle érdemi tájékoztatást adott neki, az ügyét senki nem kezelte, így a tisztességes eljárást a hiba mellett sem biztosították a számára.

Az itt kifejtett érveinket kérjük a felülvizsgálati kérelemben kifejtettel együtt figyelembe venni.

„4. tisztességes eljárás olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni.”
(6/1998 AB határozat és 14/2004 AB határozat)

A tisztességes eljáráshoz való jogot több jelentős nemzetközi emberi jogi egyezmény is deklarálja. Az EJEF 6. cikke rögzíti a tisztességes eljáráshoz való jogot és annak összetevőit, de az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47–50. cikke és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 14. cikke szintén foglalkozik ezzel az alapvető jogunkkal.

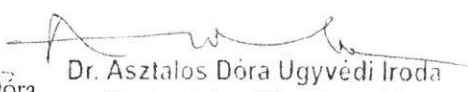
Az eljárás tisztességével az Alkotmánybíróság is foglalkozott több döntésében (6/1998. (III. 11.) AB határozat, 14/2004. (V. 7.) AB határozat, 17/2005. (IV. 28.) AB határozat), ahol kifejtésre került, hogy a tisztességes eljárás (*fair trial*) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak és az eljárásnak az Egyezményben és alkotmányos szabályokban megkövetelt tulajdonságai közül (ú. mint, az igazságos tárgyalás), hanem az alkotmányos norma tartalmához és szerkezetéhez mintát adó, az eljárási garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a *fair trial* olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ennek megfelelően egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása ellenére lehet az eljárás méltánytalan, vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes.

A jelen eljárásban és sajnos a választási eljárásban sem a fair trial elve nem érvényesült és nem érvényesül.

Panaszos kéri annak megállapítását, hogy a panaszolt döntések illetve azok elfogadása és helybenhagyása az Alaptörvény tisztességes eljárást követelményként rögzítő XXIV. cikk (1) és XXVIII. cikk (1) bekezdése, valamint a törvény előtti egyenlőség és megkülönböztetés nélküli elbánás XV. cikk (1) és (2) bekezdése követelményébe ütköznek.

Tisztelettel:

dr. Asztalos Dóra
ügyvéd

Dr. Asztalos Dóra Ügyvédi Iroda
Dr. Asztalos Dóra ügyvéd

-
1. sz.: meghatalmazás
 2. sz.: Kúria végzése

